

Přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový

BAN 3

Přítomný čas prostý - tvorba

- Podmět + sloveso v infinitivu
I work in a bank = pracuji v bance
- 3.osoba JEDNOTNÉHO čísla – infinitiv+s
He works in a bank = Pracuje (on) v bance

POZOR:

They work in a bank. = Pracují v bance
= 3. os **MNOŽNÉHO** čísla

Přítomný čas prostý (Present simple)

- Pravidelně se opakující děje nebo zvyky

We usually meet at least once a day.

=

Obvykle se scházíme alespoň jednou
denně.

Přítomný čas prostý (Present simple)

- Dlouhodobé činnosti

He deals with all financial aspects of the business.

=

Stará se o finanční záležitosti obchodu.

Přítomný čas prostý (Present simple)

- Dlouhodobý stav

She knows the market very well.

=

Zná (ona) trh velmi dobře.

Přítomný čas průběhový (Present continuous)

tvorba

- Podmět + sloveso „být“ + sloveso + **ing**

I   am   work   + ing

- Sloveso „být“ má tvar podle osoby a čísla:
I **am**, you **are**, he/she/it **is**, we/you/they **are**
- ve 3.os.j.č NENÍ - s

Přítomný čas průběhový (Present continuous)

- Činnost odehrávající se právě teď

She's leaving the office now.

=

Přávě (ona) odchází z kanceláře.

Přítomný čas průběhový (Present continuous)

- Dočasná činnost odehrávající se teď, ale ne nutně v moment promluvy

She's working on two big presentations at the moment.

=

V současnosti pracuje na dvou velkých prezentacích.

Přítomný čas průběhový (Present continuous)

- Vyjádření přesně stanovené budoucnosti

I'm meeting her at 5 o'clock.

=

Mám s ní schůzku v 5.

Přeložte:

- Chodívá tam 2x týdně
- He goes there twice a week.
- Odjíždíme o půl šesté.
- We are leaving at half past five.
- Čtu *Vojnu a Mír*.
- I am reading *War an Peace*.
- Microsoft dominuje trhu operačních systémů.
- Microsoft dominates the OS market.

Slovesa vyjadřující činnost a stavová slovesa (Action and state verbs)

BAN 3

Slovesa vyjadřující činnost (Action verbs)

- Vyjadřují probíhající činnost, aktivitu či akci
- Jak prostý tvar (infinitiv), tak průběhový = ing

Action verbs

He smokes a lot, but at the moment he is not smoking.

Kouřívá hodně, ale teď nekouří.

He usually drives very fast, but today he is driving slowly.

Obvykle řídívá rychle, ale dnes řídí pomalu.

Stavová slovesa (state verbs)

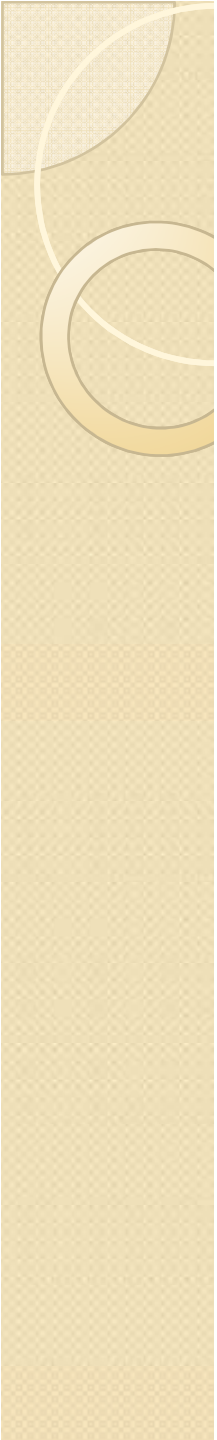
- Vyjadřují stav
- Běžně nemají průběhový tvar

State verbs

He understands English well.
Dobře rozumí anglicky.

She has many cats.
(Ona) Má hodně koček.

-
- Některá slovesa mohou být jak v prostém, tak průběhovém tvaru
  - Vyjadřují buď činnost nebo stav
  - Např. have, see, look, taste, think

I have a car. Mám auto.

= stav

She is having a shower. Sprchuje se

= činnost

Přeložte:

- Kelly řídí svůj skútr velmi dobře.
- Kelly drives her scooter very well.
- Zítřa obědvám s Isabelou.
- I am having lunch with Isabella tomorrow.
- Pietra ho dobře zná.
- Pietra knows him well.
- Právě pracuji na prezentaci.
- I am working on a presentation.

Used to
To be + used to do+ing

BAN 3

Used to - tvorba

- Podmět + Used to + infinitiv

His wife + used to + be a nurse.

Jeho žena bývala sestrou.

At school we used to play games.

Ve škole jsme hrávali hry.

Used to - zápor

- Podmět + did not + use to + infinitiv

X

NE „usedd to“ !!!

His wife did not use to be a nurse.

Jeho žena nebývala sestrou.

Used to - otázka

- Did + podmět + use to + infinitiv + ?

Did his wife use to be a nurse?

Bývala jeho žena sestrou?

X

NE „usedd to“ !!!

Sloveso být +Used to + sloveso + ing

- Podmět + sloveso být + Used to + sloveso+ing

I am used to driving to work.

Jsem zvyklý řídit do práce.

Used to - užití

- Opakovaný děj v minulosti, který už se neděje.

I used to smoke = kouřival jsem = už nekouřím

- Děj který se v minulosti neděl, a který se teď děje.
- I didn't use to drink whisky. Nepil jsem whisky = teď už ji piji.

Used to + sloveso+ing - užití

- Opakovaná činnost, která se stala rutinou
= jste na to zvyklí

I am used to teaching long hours.

=

Jsem zvyklý učit dlouho.

Přeložte:

- Jezdívál/a jsem do školy autobusem.
- I used to go to school by bus.
- Je zvyklá nakupovat on-line.
- She is used to shopping on-line.
- Jezdívál každý rok na dovolenou?
- Did he use to go on holiday every year?
- Neposlouchávali jsme The Beatles.
- We didn't use to listen to the Beatles.

**Předmětné otázky
(Object questions)
Podmětné otázky
(Subject questions)**

BAN 3

Podmět vs. předmět

- **The Titanic** crashed into **an iceberg**.
- The Titanic = **podmět** (subject)
- Iceberg = **předmět** (object)
- **What did *The Titanic* crash** into in 1912?
- **What/Who crashed** into the iceberg in 1912?

Předmětné otázka

- Ptáme se na předmět (object)
- Question word = tázací slovo
- Auxilliary verb = pomocné sloveso
- Subject = podmět
- Infinite = infinitive

Předmětné otázka

- Peter gave Nelly a dog. Petr dal Nelly psa.
- Q A S I?
- What did Peter give to Nelly? A dog.
- Co dal Petr Nelly? Psa.
- Who did Peter give the dog to? Nelly
- Komu dal Petr psa? Nelly.

Podmětná otázka

- Peter gave Nelly a dog.
- Petr dal Nelly psa.

- Who gave Nelly the dog? Peter did.
- Kdo dal Nelly psa? Petr.

- **Není** QASI
- Sloveso zůstává ve tvaru příslušného času a osoby, tj. **NENÍ infinitiv** !!

Krátké odpovědi na podmíněné otázky

- Řídí se časem a osobou
- V odpovědi příslušné pomocné sloveso
- Who bought the cat? Peter did.
- Kdo koupil kočku? Petr.
- = **minulý čas** – v odpovědi pomocné sloveso „**did**“
- Who has broken the window? Nelly has.
- Kdo rozbil okno? Nelly.
- = **předpřítomný čas, 3.os.j.č.** - v odpovědi pomocné sloveso „**has**“

Přeložte

- Jak cestoval Fox do Indie? Vlakem.
- How did Fox travel to India? By train.
- Kdo rozbil to okno? Ashley
- Who broke the window? Ashley did.
- Who has broken the window? Ashley has.
- Čí je to auto? Martinovo.
- Whose is the car? Martin's.
- Kdo dnes půjde nakoupit? Jeff.
- Who will do the shopping today. Jeff will.

Stupňování přídavných jmen

BAN 3

Jednoslabičná

- **2. stupeň** = comparative (porovnáváme)
- Příd. jm. + **er**
- **3. stupeň** = superlative (nejvíc)
- Příd. jm. + **est**
- Pokud končí příd. jm. na „y“ – **ier** – **iest**
- Rich – richer – the richest
- Bohatý – bohatší – nejbohatší
- Easy – easier – easiest
- Snadný – snadnější - nejsnadnější

Dvou a více slabičná

- **Nejsou** koncovky –er a –est
- **2. st.** (comparative): **more** + příd. jméno
- **More beautiful = krásnější**
- **Less** + příd. jméno
- **Less beautiful = méně krásná**
- **3. st.** (superlative): **(the) most** + příd. jm.
- **The most beautiful = nejkrásnější**
- **The least** + příd. jm.
- **The least beautiful = nejméně krásná**

Nepravidelná

- Good – better – the best
- Bad – worse – the worst
- Far - further -the furthest
- Old - elder - the eldest

Slightly/a little, much/ a lot

- „Slightly“ a „a little“ + 2.st + than

Slovenia is slightly more expensive than the
Czech Republic.

Slovinsko je trochu dražší než ČR

- „Much“ a „a lot“ + 2.st. + than

Chinese is much harder than Czech.

Čínština je mnohem těžší než čeština.

(Not) As + příd. jm. as

- As + příd.jm. + as

Petra is as pretty as Isabella.

Petra je tak krásná jak Isabella

- Not as + příd. jm. + as

Lamborghini is not as fast as Ferrari.

Lamborghini není tak rychlé jako Ferrari.

One of the -est

- „One of the“ + 3st. + pods. jm. v mn.č.
- One of the + adj. –est + n. –s

One of the highest towers in the World.

Jedna z nejvyšších budov světa.

Prius is one of the least polluting cars in production.

Prius je jedním z nejméně znečišťujících vyráběných aut.

Přeložte:

- Tara je nejlepší atletka ve škole.
- Tara is the best athlete in the school.
- BMW je mnohem dražší než Škoda.
- BMW is much more expensive than Škoda.
- Čína je jednou z nejlevnějších zemí na světě.
- China is one of the cheapest countries in the world.

Defining and non-defining clauses

BAN 3

Non-defining

- Přidávají nadbytečnou informaci o podst. jm.
- Věta bez nich může samostatně existovat
- Nemění význam věty
- Jsou z obou stran odděleny čárkami
- Jsou uvozeny:
  - Who/whom/ whose – lidé
  - Which – věci
  - Where – místo
  - **nelze that !**
  - Who a which **nelze vynechat**

Non-defining relative clause

- Brno, **which is my home town**, is the second largest city in the Czech Rep.
- Brno, které je mým rodným městem, je druhým největším městem ČR
- **which is my home town** lze vynechat

Defining relative clause

- Upřesňují o kterou osobu, místo, věc se jedná
- Nelze je vynechat – věta ztratí smysl
- Neoddělují se čárkami
- Jsou uvozeny:
  - Who/whom/that/whose – lidé
  - Which/that – věci
  - Where – místa
- Who/that/which – lze vynechat, pokud jsou předmětem
- That wasn't the colour (which/that) I wanted.
- To nebyla ta barva, kterou jsem chtěl

Defining relative clause

- I like travelling to countries **where they speak English.**
- Rád cestuji do zemí, kde se mluví anglicky.
- **where they speak English** – nelze vynechat
- I like travelling to countries – nedává samo o sobě smysl – nevíme do jakých zemí

Přeložte:

- Hu, jež je novým vůdcem Číny, je komunist.
- Hu, who is the new leader of China, is a communist.
- Itálie je zemí, jejíž kuchyně je velmi známá.
- Italy is a country whose cuisine is very famous.
- Jel jsem do Číny, což bylo skvělé.
- I went to China, which was great.

Popisy grafů

BAN 3

Popis současných trendů

- K popisu současných trendů používáme přítomný čas průběhový (present continuous)

People are drinking more and more alcohol.

Lidé pijí stále více alkoholu.

Popisy trendů

- Nárůst či pokles o určitou hodnotu může být vyjádřen buď podstatným jménem nebo slovesem. Liší se však předložka.
- Pods.jm. + of
- There was an increase of 25% in sales.
- Sloveso + by
- Sales increased by 25%.
- Prodeje narostly o 25%.

Nárůst/pokles – pods.jm.

+

- An increase
- A growth
- A rise

-

A decline
A fall

Of = o kolik 25%, 2,500 items, 70 people...

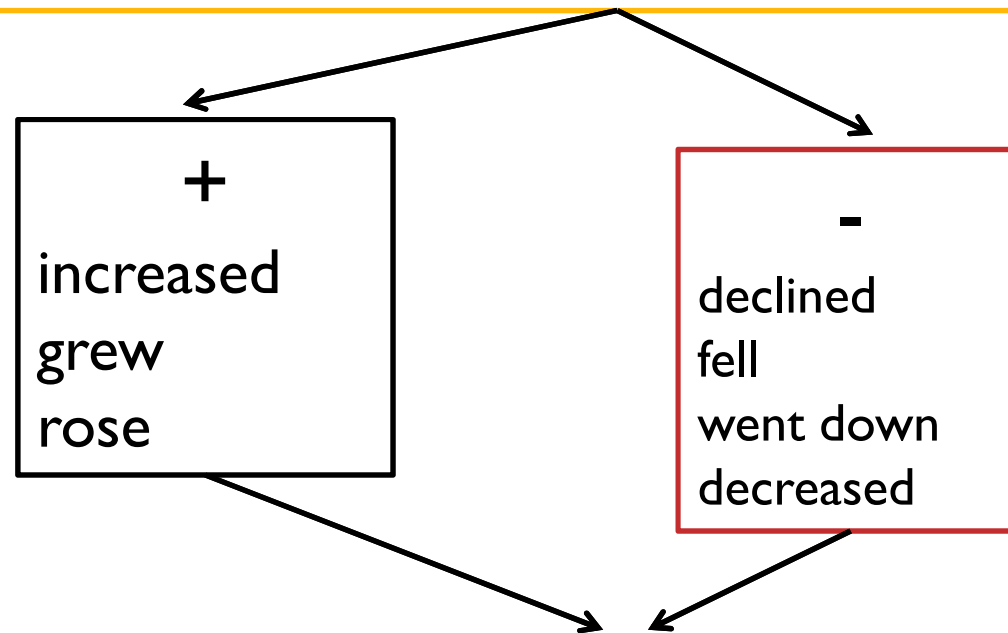
From <num> **to** <num> = z <num> na <num>
from 2500 to 1400

In = v čem sales, production, mortality...

Nárůst/pokles - sloveso

Pods.jm.

Sales, production, mortality...

By = o kolik 25%, 2,500 items, 70 people...

From <num> **to** <num> = z <num> na <num>
from 2500 to 1400

Přídavná jména pro popis grafů

- Slight   mírný
- Gradual   postupný
- Steady   rovnoměrný
- Dramatic   dramatický
- Sharp   prudký

Přeložte:

- Natalita během roku prudce vzrostla o 0.5%.
- Natality rose sharply by 0.5% during the year.
- Krize způsobila dramatický pokles ceny akcií.
- The crisis caused dramatical decrease in the price of shares.
- Minulý rok nastal prudký pokles ceny masa o 15%.
- There was a sharp decrease of 15% in the price of meat last year.

Pasiv (Trpný rod)

BAN 3

Tvorba

- Sloveso „být“ + příděstí trpné (past participle)
- To be + V-ed (pokud není sloveso nepravidelné)
- Sloveso „být“ **mění tvar** podle času, osoby a čísla
- **Příděstí trpné** (3. tvar slovesa) zůstává ve všech časech, osobách a číslech **stejně**

Příklady

- I am invited. = Jsem pozván.
- We are invited. = Jsme pozváni.
- They will be invited. = Budou pozváni.
- I was invited. = Byl jsem pozván.
- He has just been invited. = Byl právě pozván.

Přeložte:

- Právě jsem byl vyhozen.
- I have just been fired.
- Příští týden bude povýšena.
- She is going to be promoted next week.
- V roce 2000 bylo vyrobeno 2,000,000 automobilů.
- 2,000,000 cars were produced in 2000.

Minulý čas prostý vs. průběhový Past Simple vs. Past Continuous)

BAN 3

Minulý čas prostý (Past Simple)

- Podmět + sloveso+ -ed
- I   called there yesterday
Zavolal jsem tam včera.
- Ukončené děje v minulosti
- Většinou známe přesný čas, kdy se děj stal

Minulý čas průběhový (Past Continuous)

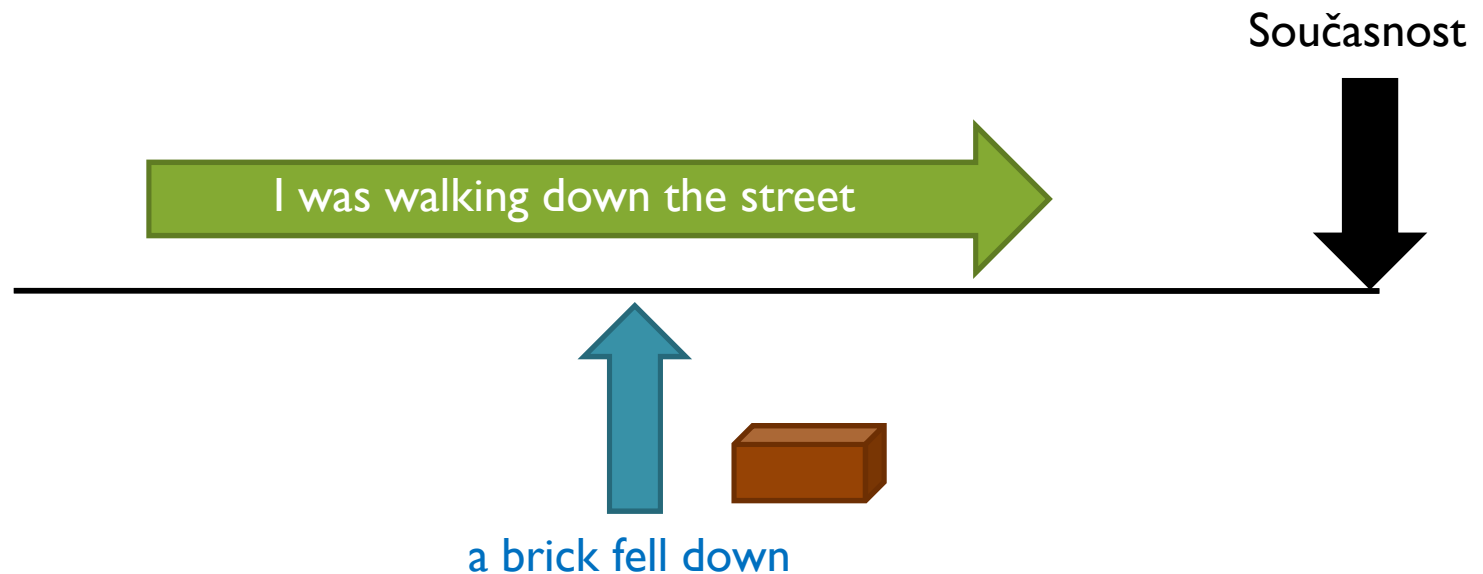
- Podmět + was/were + sloveso+ -ing
- I   was   walking
- Šel jsem – když v té chvíli se něco stalo

- Zdůrazňuje, že děj nějakou dobu probíhal

Užití

- Probíhající děj v minulém čase průběhovém je přerušen dějem (zpravidla) v čase minulém prostém.
- I was walking down the street, when a brick fell down on the pavement.
- Šel jsem po ulici, když v tom spadla na chodník cihla

Časová osa – minulý průběhový

I was walking down the street, when a brick fell down on the pavement (side-walk).

Přeložte:

- Jel jsem ulicí, když v tom jsem přejel kočku.
- I was driving down the road, when I hit a cat
- Sprchovala se, když v tom zazvonil telefon.
- She was having a shower, when the phone rang.

Čas předminulý (Past Perfect)

BAN 3

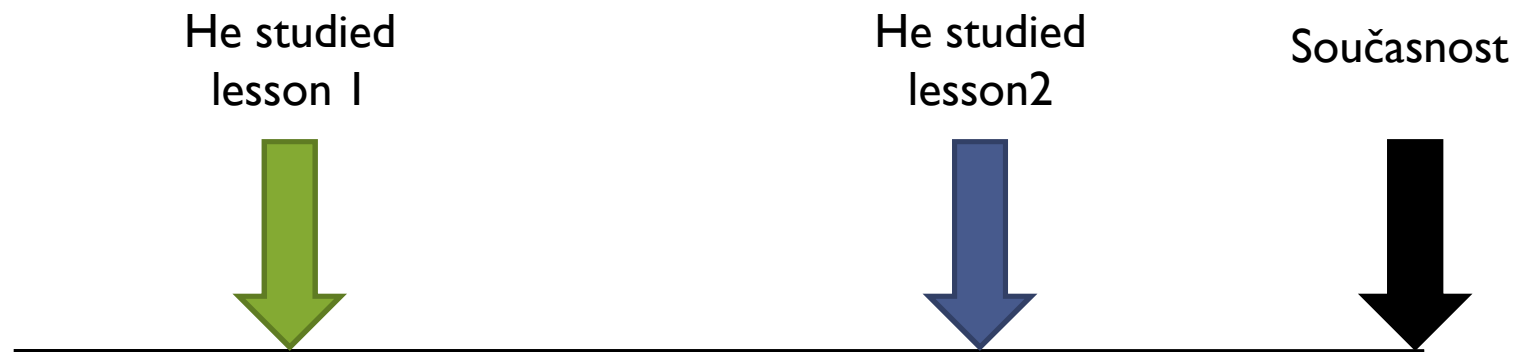

Tvorba

- Had + příděstí trpné (past participle)
- **Had** + sloveso+ **-ed** (u pravidelných)
- I had finished the test, before the bell rang.
- Dopsal jsem test předtím než zazvonil zvonek

Užití

- Čas předminulý se používá pro děje v minulosti, které se staly před jinými ději v minulosti

- He had already studied lesson 1, before he studied lesson 2.

Přeložte:

- Než mu bylo 6 let, naučil se už číst.
- He had already learnt (learned) how to read, by the time he was 6 years old.
- Když přišel do školy, už prošel vstupní zkouškou.
- When he came to school, he had already passed the entrance exam.